

ปาฐกถาเรื่อง

“Thailand Taxonomy กติกาใหม่เพื่อโลกที่ยั่งยืน

โดย นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วันพุธที่ 5 กรกฎาคม 2566 เวลา 14.00-14.30 น.

ณ โรงแรม Siam Kempinski กรุงเทพมหานคร

1. กล่าวทักทาย

● เรียน

1. คุณรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการธนาการแห่งประเทศไทย
2. คุณจอมขวัญ คงสกุล รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. Miss Yuan Xu :Country manager ,The International Finance Cooperation
4. Mr.Sean Kidney :Co-founder and CEO, Climate Bonds Initiative
5. ท่านแขกผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ

ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาร่วมงานสัมมนา Thailand Taxonomy กติกาใหม่เพื่อโลกที่ยั่งยืน ในวันนี้

2. สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ / เป้าหมายและการดำเนินการของไทย

● ผู้มีเกียรติทุกท่านครับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือโลกร้อนเป็นสิ่งที่ทั่วโลกกำลังเผชิญ จากข้อมูลในรายงาน Global Risk 2022 โดย World Economic Forum จะพบว่า ภาวะโลกร้อน สภาพอากาศแปรปรวน และการสูญเสียความหลากหลายทางระบบนิเวศวิทยา เป็น 3 ความเสี่ยงสำคัญที่ทุกประเทศทั่วโลกจะต้องเผชิญ นอกจากนี้ ในปี 2021 The Global Climate Risk Index จัดลำดับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสูงที่สุดในลำดับที่ 9 ของโลก

● หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ทุกท่านคงได้พบเห็นกันเป็นอย่างดี คือ เมื่อต้นปี 2566 เกิดภัยพิบัติที่รุนแรงหลายพื้นที่ทั่วโลก เช่น

1. อากาศเย็นเฉียบพลันและพายุหิมะในญี่ปุ่นและเกาหลีใต้
2. ไฟไหม้ป่าจากคลื่นความร้อน ทางตอนใต้ของชิลี
3. น้ำท่วมครั้งใหญ่ หลังจากเกิดฝนตกอย่างหนักเป็นประวัติการณ์ ที่นิวซีแลนด์

● สำหรับประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นเดียวกัน เช่น เมื่อปี 2565 ไทยเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงหลายพื้นที่ เช่น น้ำท่วมภัยแล้ง พายุ ดินถล่ม ฝนตกหนัก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำทะเลหนุนสูง

และเมื่อเดือนมีนาคม 2566 เกิดเหตุไฟไหม้ป่าเขาชะพลู ตำบลพรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก สร้างพื้นที่ที่เสียหาย ประมาณ 1,800 ไร่ เนื่องจากอากาศที่ร้อนและแห้งมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ความสูญเสียและความเสียหายทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ที่เกิดขึ้นในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา มีมูลค่านับแสนล้านบาท ดังนั้น ความตระหนักรู้และความร่วมมืออย่างเร่งด่วนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงไม่ใช่ทางเลือกอีกต่อไป แต่เป็นทางรอดของพวกเราทุกคนบนโลกใบนี้

2. เป้าหมายและแผนการดำเนินงานในการลดก๊าซเรือนกระจก

● การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดก๊าซเรือนกระจกที่หลายประเทศทั่วโลกต่างเห็นพ้องตรงกันและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานภายใต้ความตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีภายใต้อนุสัญญาด้วย

● จากการประชุม COP26 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 ณ เมือง Glasgow สหราชอาณาจักร ประเทศไทยตั้งเป้าหมายที่จะยกระดับการแก้ไขปัญหาภูมิอากาศอย่างเต็มที่และด้วยทุกวิถีทาง ซึ่งเป็นการท้าทายอย่างยิ่งที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ.2050 และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในหรือก่อนปี ค.ศ.2065 และหากได้รับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถจากความร่วมมือระหว่างประเทศ และกลไกภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ ที่เหมาะสม ประเทศไทยจะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ 40 ภายในปี ค.ศ. 2030 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ได้ในปี ค.ศ. 2030

● การที่ประเทศไทยจะสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานในด้านต่างๆ ที่ผมจะกล่าวถึงในที่นี้ใน 6 ด้านหลัก ได้แก่

1. **ด้านนโยบาย/กฎหมาย** การบูรณาการเป้าหมาย net zero เข้าสู่ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงแผนของกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนพลังงานแห่งชาติ

2. **ด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรม** เช่น การดำเนินตามนโยบายของกระทรวงพลังงาน การเปลี่ยนผ่านจากเชื้อเพลิงฟอสซิลไปสู่พลังงานสะอาด เช่น EV หรือ Smart Grid การวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ เช่น พลังงาน Hydrogen

3. **ด้านงบประมาณและการลงทุน** ภาคสถาบันการเงินจะต้องสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าถึงสินเชื่อสีเขียว จากแหล่งเงินในรูปแบบต่างๆ และการจัดทำมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสาขาต่างๆ เช่น พลังงาน ขนส่ง อุตสาหกรรมและการเกษตร

4. **ด้านการพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตทั้งในและต่างประเทศ** สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำและเสนอคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ เห็นชอบแนวทางและกลไกการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต เพื่อส่งเสริมการสร้างตลาดคาร์บอนในประเทศไทยให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

5. การเพิ่มแหล่งกักเก็บและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ผ่านมาตรการส่งเสริมการปลูกป่า ธรรมชาติและปลูกป่าเศรษฐกิจ โดยกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการปลูกป่า บำรุงรักษาและฟื้นฟูป่าในพื้นที่ของรัฐ และแบ่งปันคาร์บอนเครดิต ตามโครงการ T-VER ด้านป่าไม้และพื้นที่สีเขียว

6. เร่งศึกษาศักยภาพและความเหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการดักจับ การใช้ประโยชน์และการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture, Utilization and Storage: CCUS) ซึ่งหากประเทศไทยสามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ได้อย่างแพร่หลายในเชิงพาณิชย์ภายในปี ค.ศ. 2040 จะเป็นส่วนสำคัญอย่างมากต่อการบรรลุเป้าหมายด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

3. บทบาทของภาครัฐในการนำ Thailand Taxonomy มาใช้ประโยชน์

● กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำลังผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการยกระดับการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ โดยจะพิจารณาเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตและกลไกทางการเงินในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ต่อไป

● ซึ่งมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม หรือ Thailand Taxonomy ที่จัดทำขึ้นนี้ จะได้นำมาพิจารณาประกอบในการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ด้วย เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของ Thailand Taxonomy ทั้งในด้านการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน การอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ การป้องกันและควบคุมมลพิษ และการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน

4. กล่าวขอบคุณและกล่าวจบ

● ผมต้องขอขอบคุณคณะทำงาน Thailand Taxonomy ทั้งหน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคธุรกิจและภาคการเงิน ที่ช่วยกันจัดทำ Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 จนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผมหวังว่า ทุกภาคส่วนจะร่วมมือกันในการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำเพื่อรับมือกับแรงกดดันทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ และร่วมกันผนึกกำลังขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน และรักษาโลกที่เรามีเพียงใบนี้ใบเดียว ไว้ให้ลูกหลานของเราต่อไป

สวัสดีครับ